

fri Bølgerne, men os selv, naar vi vide, hvad de Papirer have havt at betyde; hvor Navn har staaet ved Siden af Navn, og som siden, naar de skulde indløses, ere blevne borte.

Formanden (Krabbé): Jeg har givet det ærede Medlem større Frihed, end maatte Skik og Brug tilstøder; men jeg kan dog ikke unblade at gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der er nogen Forskjel paa at kritisere andre Medlemmers Standpunkt i denne Sag og det at kritisere et Medlems almindelige politiske Standpunkt overhovedet, hvilket altid ligger udenfor Sagen. Thinget forhandler om den foreliggende Sag og paa Grund af det nødvendige Samarbejde med Regjeringen tillige om sin Stilling til Regjeringen; personlig Kritik af et andet Medlems hele politiske Færd — det veed det ærede Medlem meget vel — ligger derimod udenfor Forhandlingen og er ikke tjenlig for Forhandlingen.

Berg: Jeg vil sige til den ærede Formand, at, har jeg i Forbigaaende berørt det ærede Medlem for Møen (Voffen), er det kun en Retorik mod hans Bemærkninger. Forøvrigt har jeg talt om de politiske Forhold herhjemme i Almindelighed og netop i Anledning af den Meddelelse, som det ærede Medlem gav om det, der laa i Luften, om en Opløsning, hvilket var det, han sigtede til. Jeg antager, at vi kunne gavstelig rolig tale om det Spørgsmaal. Naar et saa indflydelsesrigt Medlem af Flertallet af Folkethinget fortæller os, at vi skulle opløses eller have saadanne Kalamiteter (Voffen: Har jeg fortalt det?), saa forekommer det mig naturligt, at vi tale om Stillingen.

Formanden (Krabbé): Det ærede Medlem fremspør her, hvad der er hans Undskyldning, og det er ogsaa paa Grund af, at han havde saadan Undskyldning, at jeg har ladet passere, hvad der er fremkommet; men en Undskyldning giver ingen Berettigelse, og jeg vilde svigte min Pligt, hvis jeg ikke gjorde opmærksom paa, at det, han har villet udvikle, ikke hører hjemme i Forhandlingen.

Berg: Saa yttrede det ærede Medlem, at Bølgerne havde haadt den Trøst — det er det Næste —, at man her i Thinget skulde samles. Ja, jeg tror nok, der er nogle Bølgere, der have haadt den Trøst, atter at komme til at leve paa Usandhed, men jeg tror, at de fleste Bølgere have haadt den Trøst, at de, der ikke kunne høre sammen, skulle ikke komme sammen. — Naar det ærede Medlem dernæst talte om Indholdet af mit Foredrag, saa skal jeg ikke vidt følge ham deri. Det forekommer mig nemlig, at han havde en Tendens til at mene, at jeg havde sluttet ulogisk af Frygt for at komme

i Uoverensstemmelse med Ministerens Opfattelse af Bestemmelserne i Loven. Det er unegtelig en stiv Fordring til mig, at jeg ikke skulde kunne have Ret til at slutte logisk om de paagjældende Forhold, fordi jeg da kunde antage, at Finansministeren ogsaa havde den samme Opfattelse. Naar saaledes det ærede Medlem mente, at jeg havde misforstaaet Loven, eller misforstaaet de Herrer, naar de havde villet satte Ministeren som den Ledende ved Fællesskogeriet, og at der ikke var nogen Ytring i deres Betænkning, som gav Anledning dertil, saa skal jeg sige, at dette forekommer mig meget tydeligt; naar det nemlig siges i Betænkningen, at Finansministerens Overlevelse af Fælles-Sukkerfogeriet paa ethvert afgjørende Punkt har været ubeldig og skjebnesvangere, da siger jeg, vende de Lovens sande Tanke og Mening om. Det er Aktieselskabet, der har anlagt Fabrikken, det er ikke Finansministeriet. Men hvoraf kommer denne mærkelige Opfattelse fra det ærede relative Flertals Side? Ved at læse deres Betænkning, som blev omdelt Onsdagen den 20de, skønner jeg ikke rettere, end at de have stillet sig paa en Maade, som Prokuratorer for Aktieselskabet; jeg siger ikke, at de have villet være det, men hele Argumentationen blev en Slags Argumentation for Aktieselskabet, hvorfor Konklusionen ogsaa blev derefter, og ved en saglig Undersøgelse af Forholdene kom jeg til det Resultat, at denne Opfattelse absolut ikke var rigtig. Og saa mene de Herrer, at det er nødvendigt at have meget større Driftskapital, og de yttrede ogsaa den Gang, at Loven absolut er bindende, saaledes at Aktieselskabet skulde kunne komme igjennem, naar det blot tilføjede en Sum, kunde det faae den samme Sum af Statskassen. Jeg nævner nogen Tvivl om, hvorvidt egentlig det laa i Forudsætningen for Loven af 25de Februar 1876, at Driftskapital overhoved skulde medoptages i Overlaget som bindende for Statens Tilskud. Hvis dette er Tilfældet, og jeg tør ikke bestemt benegte det, siger jeg, at det efter min Formening er urigtigt, at dette blev vedtaget under Behandlingen af Loven af 25de Februar 1876, thi derved gaa de bort fra en Hovedsætning i Loven, at, hvad der skulde udbetales, skulde ske ved Afteft fra Kontrolkommissionen. Naar der overleveredes et Beløb til Driftskapital, altsaa til ukontrolleret Brug af Selskabet, hvilket Beløb dog var 84,000 Kr. i Overlaget, og det antoges fra vor Side, at man havde overfæst det Principstridige i, at et Beløb af den Bestaaenhed kunde komme i Overlaget ved Lovens Behandling, lode vi det i og for sig itaa urigtigt hen. Men det gjør det ærede relative Flertal ikke, det forlanger en meget større Driftskapital optagen, og naar 112,000 Kr. ere tegnebe, skulde derfor kunne udlægges en 5te Sæststation; men det skulde have været lagt til Driftskapital og uforudsete Udgifter. De ønske altsaa efter deres Betænkning, at Driftskapitalen